

Το παρόν δελτίο εκδίδεται μόνο ηλεκτρονικά σε συνεργασία με τις ΔΑΟΚ ΑΜΘ και τη ΔΑΟΚ Σερρών

Τ. Δ. : Τέρμα Αμυνταίου – Άγιος Λουκάς
 Τ. Κ. : 651 10 Τ.Θ.: 1235
 Τηλ. : 2510 600431, 2510 245684
 Fax: 2510 600430
 E mail : dpyrgiotou@minagric.gr

No 09/13-03-2023

Πληροφορίες: Δ. Πυργιώτου, Θ. Γεωργιάδου.

ΕΛΙΑ - Καρκίνωση (*Pseudomonas savastanoi*)

Πρόκειται για σοβαρή βακτηριακή φυτοπαθολογική ασθένεια, η οποία προκαλείται από το βακτήριο *Pseudomonas savastanoi*, το οποίο εισέρχεται στα ελαιόδενδρα μέσω των, πάσης φύσεως, πληγών και των σχισμών του φλοιού των κλάδων και των κλαδίσκων της ελιάς. Προκειμένου για την είσοδο του βακτηρίου και για την εκδήλωση της ασθένειας, στην συνέχεια, ευνοϊκότερες συνθήκες υφίστανται περισσότερο μετά το ετήσιο κλάδεμα, εξαιτίας των υψηλών τιμών σχετικής υγρασίας που επικρατούν. Επίσης ο παγετός ο

ο οποίος προκαλεί κι αυτός πληθώρα χαρακτηριστικών πληγών στον φλοιό της ελιάς («σκασίματα») συμβάλει στην διάδοση της βακτηριακής καρκίνωσης της ελιάς. Στην ίδια κατεύθυνση αλλά λιγότερο συμβάλλουν και οι οπές που προκαλούνται από το χαλάζι ή την συγκομιδή του ελαιόκαρπου με ραβδισμό. Το χαρακτηριστικό σύμπτωμα της καρκίνωσης είναι οι όγκοι που δημιουργούνται στους βραχίονες και στους βλαστούς των ελαιοδέντρων. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ενδεχόμενη προσβολή των ελαιοδέντρων από την καρκίνωση της ελιάς προκαλεί σημαντικά προβλήματα στους ελαιώνες τα οποία για να αντιμετωπισθούν απαιτούν επίμονες και πολυετείς προσπάθειες για την απαλλαγή του φυτικού κεφαλαίου από το βακτήριο και την ασθένεια που συνεπάγεται.

Αντιμετώπιση :

Η αντιμετώπιση της καρκίνωσης περιλαμβάνει:

- την αφαίρεση και κάψιμο των κλαδίσκων και κλάδων που έχουν εμφανίσει τους χαρακτηριστικούς όγκους. Στους μεγάλους βραχίονες συνιστάται να γίνεται αφαίρεση των όγκων και απολύμανση των πληγών με ένα πυκνό διάλυμα χαλκούχου σκευάσματος.
- την αξιοποίηση των ψεκασμών χαλκούχων σκευασμάτων, οι οποίοι ετησίως πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση του κυκλοκόνιου και οι οποίοι επιδρούν ανασχετικά στον πολλαπλασιασμό και στην διάδοση του βακτηρίου.

Οι ανοιξιάτικοι ψεκασμοί κατά του κυκλοκόνιου με ένα χαλκούχο σκεύασμα, αμέσως μετά το κλάδεμα των ελαιόδενδρων και η επανάληψή τους σε περίπου 25 ημέρες (ανάλογα και με τις εξειδικευμένες οδηγίες που παρέχονται κατά την συνταγογράφηση των σκευασμάτων) μπορούν να επιδράσουν κατασταλτικά στην βακτηρίωση. Επίσης, πρέπει να αξιολογείται με βάση τις ειδικότερες συνθήκες σε κάθε ελαιώνα η αναγκαιότητα διενέργειας επιπλέον ψεκασμού με χαλκούχο σκεύασμα μετά από την ενδεχόμενη χαλαζόπτωση, παγετό κ.ο.κ.

Σημαντική παράμετρος είναι και η υιοθέτηση από τους ελαιοπαραγωγούς μίας σειράς προληπτικών μέτρων που μπορούν να προφυλάξουν το φυτικό κεφάλαιο από την προσβολή και κατ' επέκταση και τις επιπτώσεις στην παραγωγή.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

- Απομάκρυνση και κάψιμο των προσβεβλημένων κλάδων από την καρκίνωση,
- Εφαρμογή ενδεδειγμένου κλαδέματος ώστε να εξασφαλίζεται ο καλός αερισμός των δένδρων και να αποφεύγεται η πρόκληση υψηλών επιπέδων σχετικής υγρασίας εντός της κόμης των ελαιοδέντρων,
- Απολύμανση των κλαδευτικών εργαλείων πριν, μετά και κατά το κλάδεμα (π.χ. οινόπνευμα, χλωρίνη 1/9 νερό),
- Κλάδεμα κατά προτίμηση με ξηρό και ήπιο καιρό χωρίς υγρασία στα δέντρα,
- Κλάδεμα πρώτα των υγιών ελαιοδέντρων και στο τέλος των προσβεβλημένων δέντρων,
- Ψεκασμός πάντα με χαλκούχο σκεύασμα μετά το κλάδεμα (σύμφωνα με τα ανωτέρω),
- Προσοχή κατά την αγορά δενδρυλλίων από τα φυτώρια για την αποφυγή εισαγωγής της καρκίνωσης σε νέες περιοχές μέσω προσβεβλημένων δενδρυλλίων.
- Παρακολούθηση των παρακείμενων ελαιώνων για την διαπίστωση προσβολής από βακτηρίωση – &
- Αξιοποίηση των ψεκασμών κατά του κυκλοκόνιου με χαλκούχα σκευάσματα, όπως αναφέρθηκε.

Σε κάθε περίπτωση :

- ✚ Η εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων πρέπει να γίνεται από κατόχους πιστοποιητικού γνώσεων Ο.Χ.Γ.Φ., σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
  - ✚ Να εφαρμόζονται οι οδηγίες χρήσης με έμφαση στη δοσολογία, συνδυαστικότητα και την τήρηση μέτρων προστασίας του ψεκαστή καθώς και οι εξειδικευμένες οδηγίες που παρέχονται κατά την συνταγογράφηση των σκευασμάτων.
  - ✚ Οι καλλιεργητές μπορούν να συμβουλευούνται για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ανά καλλιέργεια και παθογόνο από τις λίστες που σας αποστέλλουμε και την ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπ.Α.Α.Τ.
<https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul>
  - ✚ Αποστολή του δελτίου στην ηλεκτρονική διεύθυνση των ενδιαφερομένων μπορεί να γίνει μετά από αίτημα τους στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις dpyrgiotou@minagric.gr, thgeorgiadou@minagric.gr.
  - ✚ Το δελτίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων www.minagric.gr
- **ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ** και παρέχεται και διά μέσω της εφαρμογής **i-agric** του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για κινητά τηλέφωνα.

Πηγή: www.mistikakipou.gr

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Μαρία Ηλιάδου